

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Грошово-кредитна та банківська система держави»

Ступінь вищої освіти – перший (*бакалаврський*)

Рік навчання: 2, Семестр: 4

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські заняття

Назва курсу	«Грошово-кредитна та банківська система держави»
Електронна версія курсу	http://library.nusta.edu.ua/metod-ma-clos-menu

Коротка анотація курсу.

Дисципліна “Грошово-кредитна та банківська система держави” полягає у вивченні теоретико-методологічних засад і організаційно-правового механізму формування та функціонування в ринковій економіці грошово-кредитної та банківської системи, методів та інструментів їх регулювання.

Схема дисципліни (приклад)

№ з/п	Тема
Тема 1	Гроші. Грошовий оборот. Грошовий ринок.
Тема 2	Грошові системи. Види грошових систем.
Тема 3	Кредит. Форми і види кредиту.
Тема 4	Загальна характеристика грошово-кредитної системи держави
Тема 5	Банківська система: структура, функції та принципи функціонування
Тема 6	Центральний банк. Грошово-кредитна політика центрального банку.
Тема 7	Державне регулювання та нагляд за діяльністю банків.
Тема 8	Фінансові кризи та їх вплив на стабільність грошово-кредитної і банківської системи держави.

1. Формат курсу – змішаний з елементами дистанційного навчання.

2. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність працювати у команді.

Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Здатність здійснювати ефективні комунікації.

Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Здатність обґрунтовувати, приймати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування та брати відповідальність за них.

3. Результати навчання

Знання та розуміння:

Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Показати належний рівень знань у сфері фінансів, банківської справи та страхування, розуміння принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем, фінансової термінології.

Вміти нести відповідальність за результати професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

4. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	32
Семінарські заняття	28

5. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – мультимедійне забезпечення.

Неформальна освіта (*передбачена*)

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 1 бал). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції факультету фінансів та цифрових технологій (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

7. Рекомендована література

Основна:

1. Бездітко Ю.М., Посаднева О.М. Грошово-кредитна політика НБУ : навч. посіб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 189 с.

2. Волкова В.В., Волкова Н.І. Центральний банк і грошово-кредитна політика: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів та контролю якості засвоєння навчального матеріалу. Вінниця, ДонНУ імені Василя Стуса 2019. 120 с.
URL:<https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/185/1/15.pdf>

3. Центральний банк і грошово-кредитна політика: навч. посіб. / За ред. Косової Т.Д., Папайки О.О. К.: ЦУЛ, 2020. 328 с.

Допоміжна:

4. Арутюнян С.С. Еволюція фінансово-економічної системи України, її етапи та чинники розвитку в Україні. Розвиток фінансового ринку України в умовах європейської інтеграції : проблеми та перспективи: [кол. монографія] / за заг. ред. В.Г. Баранової , О.М. Гончаренко. Харків: «Діса плюс», 2019. С. 21-30.

5. Береславська О.І. Трансформація фундаментальних функцій Центральних банків у контексті кризових явищ. Центр Разумкова. 2021. URL:
https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021_perspectives_for_economic_transformations.pdf

6. Береславська О.І. Розширення конституційних функцій НБУ: за і проти. Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. 2017. Вип. 1. С.21-28.

7. Гудзь Ю.Ф., Тузова К.О. Сучасні кризові явища в банківській системі України та шляхи їх подолання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Випуск 17, частина 1. С.82-86. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/17_1_2018ua/20.pdf

8. Далгич К.В. Проблеми, тенденції та напрями вдосконалення інституційного розвитку банківської системи України. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2018. Т. 29(68), № 3. С. 158-164.

9. Демчук Н.І., Пугач А.М. Державне регулювання банківського сектору в умовах економічної кризи. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Вип.22, частина 3. С.38-41. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/22_3_2018ua/11.pdf

10. Дерев'яно С.І. Центральний банк як ключовий елемент сучасної банківської системи.

Науковий журнал «ΛΟΓΟΣ. Мистецтво наукової думки». Квітень 2019. № 3.

11. Захарченко В.І. Етапи та інституційні засади розвитку грошово-кредитної системи України. Український журнал прикладної економіки. 2021. Том 6. № 1. С. 109 – 117. URL: http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/ujae_2021_r01_a13.pdf

12. Корнилюк В.В. Системний ризик і макропруденційна політика в банківському секторі : монографія. Київ: КНЕУ, 2019. 461 с.

13. Король М.М. Генезис, причини та наслідки світових фінансових криз. Економіка та держава. 2020. № 7. С.140-144. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4703&i=21>

14. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року / Міністерство фінансів України, опубліковано 16 січня 2020 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Strategija_financovogo_sectoru_ua.pdf

15. Фінансова інфраструктура України : стан, проблеми та перспективи розвитку : монографія / за заг.ред. Федосова В.М. 2016. 564 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

16. Про банки і банківську діяльність : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

17. Про Національний банк України : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

18. Про внесення змін до Закону України “Про Національний банк України” щодо організації готівкового грошового обігу : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5285-17#Text>

19. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>

20. Основні засади грошово-кредитної політики на 2022 рік та середньострокову перспективу. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/osnovni-zasadi-groshovo-kreditnoyi-politiki-na-2021-rik-ta-serednostrokovu-perspektivu>

21. Про затвердження Змін до Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті : Постанова Правління НБУ від 24.04.2020 № 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0056500-20#Text>

22. Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Правління НБУ від 15.12.2017 № 803-рш. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr803500-17#Text>

23. Про спрощення процедур реорганізації та капіталізації банків: Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1985-19#Text>

24. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>

25. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>

Міжнародні видання

26. Bereslavskaja O., Kovalenko Y., Marhasova V. Instruments of monetary-and-credit policy in terms of economic instability. International Journal of Management (IJM) Volume 11, Issue 5, May 2020, pp. 43-53.

27. Designing a sustainable digital bank. Learning from the digital pioneers. – IBM. – 2015. URL: <http://www-935.ibm.com/industries/banking/sustainable-digital-bank-paper/#/designing-a-sustainable-digital-bank-five-areas-ofoptimization>.

28. King, Mervyn A. “Changes in U.K. Monetary Policy: Rules and Discretion in Practice.” Journal of Monetary Economics, June 1997, 39(1), pp. 81-97.

29. Monetary policy European Central Bank. URL:
<https://www.ecb.europa.eu/mopo/html/index.en.html>